

PAPER DETAILS

TITLE: SAVUNMA SANAYIMIZDE YERLİ VE MİLLÎ ASKERİ ARAÇLARA VERİLEN ADLAR

AUTHORS: Erdal AYDIN

PAGES: 70-103

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2315007>

SAVUNMA SANAYİİMİZDE YERLİ VE MİLLÎ ASKERİ ARAÇLARA VERİLEN ADLAR

The Names Given to Domestic and National Military Vehicles in Our Defense Industry

Dr. Öğr. Üyesi Erdal AYDIN

Millî Savunma Üniversitesi, Hava Harp Okulu Dekanlığı, Türk Dili ve Edb. ABD, İstanbul, Türkiye, eaydin2@hho.msu.edu.tr

Araştırma Makalesi/Research Article

Öz

Geliş/Received:

16.03.2022

Kabul/Accepted:

06.04.2022

Sayfa/ Page:

70-103

Savunma sanayiileri milletlerin sahip olduğu kültürün teknoloji alanındaki yansımalarıdır; bir ülkenin eğitim, ekonomi, teknoloji ve sosyokültürel gelişmişliğinin en önemli göstergeleridir. Günümüzde yaşanan önemli siyasi olaylar, savunma sanayiindeki yerli ve millîliğin önemini bir kez daha göstermiştir. Üretilen her bir askerî ürün, bayraklaşan vatan topraklarının savunulmasında olduğu kadar, dil alanında da önemli bir yere sahiptir. Çünkü dil, bu alanlardaki ilerlemelere bağlı olarak gelişmekte ve dünyadaki nüfuzunu korumaktadır. Üretilen ürünler, sadece yurt içinde değil, başka ülkelerde de kullanılmaktadır. Türkçenin verimlilik sözlüğüne bu yolla birçok yeni sözcük eklenmekte, teknoloji ihracının yanında türetilen Türkçe yeni adlar değişik kültürler aktarılmaktadır. Dilimizde yeni bir sözcük oluşturmamızın değişik yolları bulunmaktadır. Eklemeli bir dil olduğu için kök ve gövdelere getirilen ekler yardımıyla sözcüklerin türetilmesi en temel yoldur. Bu yönüyle sınırsız bir üretim gücüne sahiptir. Ancak dilin türetme kurallarına uygun sözcüklerin dil uzmanlarının yardımıyla türetilmesi gerekmektedir. Çünkü yerli ve millîliğin sadece teknolojiyle sınırlı kalmaması, türetilen yeni sözcüklerin dile de doğru bir şekilde yansıtılması önemli bir konudur. Bu maksatla Savunma Sanayii Başkanlığının resmî sayfasında yayımlanan Türk Savunma Sanayii Ürün Kataloğu'ndaki yerli ve millî askerî ürünler köken, oluşturma yöntemi ve anlam açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Savunma Sanayii, TSK, Askerî Araç, Yerli Üretim, Ad Verme.

Abstract

Defense industries are reflections of nations' culture in the field of technology; They are the most important indicators of a country's education, economy, technology, and socio-cultural development. The important political events experienced today have once again shown the importance of domestic and nationality in the defense industry. Each military product produced has an important place in the field of language as well as in the defense of the flagged homeland. Because the language develops depending on the progress in these areas and maintains its influence in the world. The products produced are used not only in the country but also in other countries. Turkish new names derived from the export of technology are transferred to different cultures. Since Turkish is an agglutinative language, it is the most basic way to derive words with the help of suffixes brought to roots and stems. In this respect, it has an unlimited power of derivation. However, the words in accordance with the derivation rules of the language should be derived with the help of linguists. Because it is an important issue that the local and nationality is not limited to technology only, and that the newly derived words are reflected in the language correctly. For this purpose, the products in the Turkish Defense Industry Product Catalogue published on the official page of the Defense Industry Presidency were examined in terms of origin, creation method and meaning.

Keywords: Defense Industry, TAF, Military Vehicle, Domestic Production, Naming.

Atıf/Citation: Aydın, E. (2022). Savunma sanayiimizde yerli ve millî askerî araçlara verilen adlar, *International Journal of Filologia* ISSN: 2667-7318 5(7), 70-103.

Giriş

Dil; ses, görüntü veya duygu aktarımı yoluyla insanlar arasındaki düşünce alışverişini sağlayan, canlı bir iletişim sistemidir. Kültürün en önemli yapı taşlarından biri olan dil, dönemindeki gelişmelere kayıtsız kalamayarak zaman içerisinde değişimler yaşayabilmektedir. Toplum yaşantısındaki farklılıklar, yeni sözcüklerin türetilmesini sağlarken zamanla bazı sözcüklerin de olmasına neden olmaktadır. Bu durum, dilin durağan bir yapıda olmadığını ve zaman içerisinde değişen canlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Teknoloji ve iletişim çağını yaşadığımız bu zaman diliminde, toplumların birbirlerini etkileyebilme oranları daha da artmıştır. Dünyayı etkisi altına alan fikir ve kavramlardan kitle iletişim araçları vasıtasıyla hayatında hiçbir zaman yurt dışına çıkmamış kişilerin bile etkilendikleri görülmektedir. Çok hızlı gerçekleşen bu kültür aktarımlarının dile de yansımaları olmuştur. Ancak dil bilinci gelişmiş toplumlarda farklı dillerin olumsuz etkisine karşı daha koruyucu bir mücadele yürüttükleri gözlemlenmektedir. Dile karşı hassas davranmak, yeni bir teknoloji ve kavram türetemeyen toplumlarda, bir noktaya kadar yabancı dillere karşı etkili olmaktadır. Her yeni teknolojik ürün veya kavram, yeni terimler olarak anlam dünyasındaki yerini almakta, söz varlığına eklenmektedir.

Bir dilin söz varlığı; dili kullanan toplumun kültürünü, düşünce yapısını, dünya görüşünü yansıtan en önemli araçtır (Şahin, 2006, s. 124). Kültür ve bilim açısından ileri olan toplumlar daha çok düşünce ve eser üretmektedir. Böyle toplumların icat ettiği her yeni kavram kendi dillerinin sınırlarını genişletmektedir. Diller toplumun ihtiyaçlarına göre yeni sözcükler türetmezse diğer dillerden bazı sözcükleri ödünç almakta ve farklı dillerin etkisine maruz kalmaktadır.

Günümüzde, yedi binden fazla dilin konuşulduğu dünyamızda konuşulan dillerin %40'ı yok olma tehlikesi yaşamaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) verilerine göre her iki haftada bir dil, içinde geliştiği entelektüel ve kültürel ortamla birlikte yok olmaktadır (BBC, 2022). Dillerin tek başına karşı koyabileceği, bu olumsuz tabloyu değiştirebileceği savunma mekanizmaları yoktur. Çünkü diller sadece konuşurlarının özverisiyle yaşar ve hayata tutunurlar. Üreten, devamlı kendini yenileyen, güçlü bir toplumun dilinin yok olması mümkün değildir.

Bugün, toplumumuzda bilim ve teknoloji açısından önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Özellikle askerî sanayinde %80 oranında bir yerleşme meydana gelmiştir. Üretilen yeni savunma araç/gereçlerinin geliştirilmesiyle dışa bağımlılık önemli ölçüde azalmıştır. Özel veya kamu tüzel kişiliği bulunan kuruluşlar tarafından üretilen bu teknolojik ürünler ülkemizin dünyadaki itibarını da artırmaktadır. Sözcüklerimizin başka ülkeler tarafından benimsenerek yurt dışında kullanılmasına vesile olmaktadır. Peki, ülkemiz açısından hayati öneme sahip olan yerli ürünleri adlandırırken ne gibi ölçütler göz önünde bulundurulmuştur? Bu sorunun cevabı eldeki makalenin asıl konusunu oluşturmaktadır. Bu maksatla, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığının “Savunma Sanayii Ürünler Katologu”nda yer alan yerli üretim savunma araç/gereçler için türetilen adlar köken, oluşturulma yöntemleri ve anlamları açısından incelenmiştir.

1. SÖZ VARLIĞINI ZENGİNLEŞTİRME YOLLARI

Söz varlığı; dildeki kelimelerin tamamı olup dili kullanan toplumun kültürünü, düşünce yapısını, dünya görüşünü yansıtan en önemli araçtır. Bir dilin söz varlığı içinde deyimler, terimler, atasözleri, ilişki sözleri, kalıp sözleri bulunmaktadır. Tüm bunların zenginliği ve çeşitliliği bir dilin gelişmişliğinin ifadesi olarak kabul edilir (Şahin, 2006, s. 124). Türk dili, tarihin eski devirlerine kadar dayanması ve geniş bir coğrafyada konuşulması sayesinde taşıdığı kültürel çeşitlilik ile orantılı olarak zengin bir söz varlığına sahiptir. Toplumsal ve kültürel değişimle birlikte Türkçe birçok sözcük türetilerek dilin söz varlığı artmaya devam etmektedir. Örneğin, Kâmûs-ı Türkî’de sözcük sayısı 29.085 iken (Rahimi, 2017, s. 201) Türkçe Sözlük’ün son sayısında bu sayı 122.423’tür (TDK, 2022). Bu durum, son asırda yeni ortaya çıkan kavramlar için ihtiyaç duyulan sözcüklerin dile eklenmesinin bir göstergesidir.

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim denmektedir. Terimler, dil içerisinde kültürün adeta temel taşı hükmündedir. Çeşitli alanlarda kendi imkânlarını kullanarak çok sayıda terim türeten diller, bir kültür ve bilim dili olma özelliğine sahip olmaktadır (Pilav, 2008, s. 274). Türkçe yeni türetilen terimler sayesinde gücünü ve yayılma

alanını artırmaktadır. Bu yüzden, bu yeni terimlere Türkçe adların verilmesi son derece önemli bir konudur.

Yeni bir terim türetmek Türkçe için son derece kolaydır. Yapı bakımından eklemeli dillerden olan Türkçede yeni bir sözcük türetme, genellikle kök ve gövdelere eklenen yapım ekleri yardımıyla olmaktadır. Bu açıdan Türkçe, sınırsız sayıda yeni sözcük türetme gücüne sahiptir. Ancak dilimize giren yeni kavramları karşılamak için türetme dışında farklı yollara da başvurulmaktadır. Türkçede sözcük yapım yolları ile ilgili literatür incelendiğinde;

Ergin, dilde yeni kavramları karşılamanın yabancı dilden yeni sözcük almak, yeni gövde ile sözcük grupları teşkil etmek şeklinde üç yolu olduğunu (Ergin, 2009, s. 148),

Dizdaroğlu, yeni sözcüklerin türetme, birleştirme, derleme ve tarama yöntemleriyle yapıldığını (Dizdaroğlu, 1962, s. 7),

Zülfikar; örnekseme, yapım eklerinin kök ve gövdelere gelmesi, sözcük birleştirme, sözcük türlerini değiştirme, genel dilden sözcük aktarma, halk ağızlarından sözcük aktarma, Tarihî Metinlerden sözcük aktarma, çağdaş Türk lehçelerinden yararlanma gibi yöntemlerden yararlanıldığını (Zülfikar, 1991, ss. 162-182),

İmer; türetme, birleştirme, canlandırma, derleme, çeviri, yabancı sözcükleri Türkçenin sesletimine ve söylenişine yakınlaştırma, akraba dillerden ve aynı dil grubu içinde yer alan dillerden yararlanma (İmer, 2001, ss. 142-155),

Şahin; türetme, derleme, tarama ve birleştirmenin söz varlığını geliştirme yolları olduğunu (Şahin, 2006, s. 125),

Eker, kalıplaşma, türetme, birleştirme, karma, kısaltma, derleme, tarama, anlam kayması, ters türetme, uydurma, işlevsel değişim, ödünçleme gibi yöntemlerle oluşturulduğunu belirtmektedir (Eker, 2003, ss. 322-330).

Bu görüşler doğrultusunda söz varlığını geliştirme yöntemlerini kısaca açıklamak gerekirse;

1. Türetme: Kök ve gövdelere yapım ekleri getirilmesiyle yapılmaktadır. Ör. göz+lük>gözlük, çiçek+çi+lik>çiçekçilik.

2. Örnekseme: Bir sözcüğün ses ve yapı özelliklerinin örnek alınmasıyla yeni sözcüklerin türetilmesidir. Ör. *güney* sözcüğüne bakılarak *kuzey* sözcüğünün; *kurultay* sözcüğünün yanında *yargıtay*, *danıştay* ve *sayıştay* sözcüklerinin türetilmesi (Zülfikar, 1991, ss. 159-160).

3. Kalıplaşma: Türkçedeki çekim ekleri ve tümceler bazen kendi işlevlerinin ve görevlerinin dışında kullanılarak yeni anlamlar ortaya çıkarmasına denir (Eker, 2003, s. 323). Ör. *çıktı*<çık-tı, *çoktan*<çok+tan.

4. Birleştirme: İki sözcüğün birleştirilmesiyle oluşturulur. Ör. ayak+kabı>ayakkabı, sinek+kaydı>sinekkaydı.

5. Sözcük Grupları Oluşturma: Sözcük grupları, cümle içerisinde tek bir sözcük gibi vazife görerek sadece bir kavramı karşılamaktadırlar (Ergin, 2009, s. 376). Ör. *yola düşmek*, *bata çıka*.

6. Sözcük Türlerini Değiştirme/İşlevsel değişim: Aynı biçimin türünün farklı söz dizimsel işlevlerde kullanılmasıdır (Eker, 2003, s. 329). Ör. fiillerin birleşmesiyle ad işlevinde kullanılan *çekyat*, *kapkaç* vb. sözcükler.

7. Genel Dilden Sözcük Aktarma: Konuşulan dilde var olan bir sözcük ile yeni bir kavramı karşılamaktır. Sözcük, bu şekilde yeni yeni yan anlamlar kazanmaktadır. Ör. *fare*, *göz* vb. sözcüklerin değişen yaşam koşulları sebebiyle yeni anlamlar kazanmış olması.

8. Halk Ağızlarından Sözcük Aktarma: Yeni bir kavram için standart dilde olmayan; fakat ağızlarda varlığını sürdüren bir sözcüğü kullanmaktır. Bu maksatla Türk Dili Tetkik Cemiyeti (sonradan TDK adını almıştır.) tarafından yapılan derleme çalışmaları neticesinde, 1939-1957 yılları arasında Türkiye’de Halk Ağzından Söz Derleme Dergisi yayımlanmıştır. Sonraki yıllarda çalışmalar

sürdürülmüş ve Derleme Sözlüğü (1963-1982) adlı 12 ciltlik yapıt ortaya çıkmıştır (İmer, 2001, ss. 149-15). Ör. *aymak* “ayılmak”, *dolanmak* “dolaşmak”.

9. Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma/Tarama/Canlandırma: Dilin doğal bir süreç içerisinde kendi kendine yarattığı sözcüklerin eski metinlerden aktarılmasıdır. Bu sözcükler eski metinlerin taranması yoluyla elde edildiği için bu yöntem tarama veya canlandırma da denilmiştir. Ör. *ısı* “sıcaklık”, *il* “şehir”, *us* “akıl”.

10. Çağdaş Türk Lehçelerinden Yararlanma: Türkçede bu yoldan çok az yararlanılmıştır. Bunun tipik örnekleri *danıştay*, *sayıştay*, *yargıtay* sözcüklerindeki -tay sonекinin Moğolcadan Türkçeye aktarılması gösterilir (İmer, 2001, ss. 154-155).

11. Karma: İki sözcüğün hecelerini ya da parçalarını bir araya getirerek yeni sözcük oluşturma yoludur (Eker, 2003, s. 326). Ör. *albay* < alay+bay, *tümgeneral* < tüm+general.

12. Kısaltma: Sözcüklerin akılda kalıcı olması maksadıyla baş harf veya birden fazla harfinin birleştirilmesiyle daha kısa olarak ifade edilmesidir. Bu yöntemde sözcükler fazlaysa tercihen kısaltmaya dâhil edilebilmektedir. Ör. *TÜBİTAK* “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu”, *ASELSAN* “Askerî Elektronik Sanayii”.

13. Ters(Geri) Türetme: Ayılmak ve bayılmak sözcüklerinde -l ekinin edilgenlik eki olduğunun sezilmesiyle argoda kullanılan *ay-*, *bay-* sözcüklerinin türetilmesiyle ters türetme yapılmıştır (Eker, 2003, s. 329).

14. Uydurma: Dilin var olan kuralları haricinde sözcüklerin türetilmesidir. Dil devriminde Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak için bu yolla birçok sözcük türetilmiştir. Ör. *doğal*, *egemen*, *öykü*.

15. Yabancı dilden sözcük almak/Ödünçleme: Bir kavramı karşılamak üzere başka bir dilden sözcüğün alınmasıdır. Kültürel etkileşim neticesinde alınan sözcük, Türkçenin sesletimine uygun olarak dile aktarılmaktadır. Ör. Fr. *académie* > *akademi*, Ar. *aḥbāb* > *ahbap*, İt. *bastone* > *baston*.

Yeni bir kavramı adlandırırken yukarıda sıralanan yöntemlerin yanında yer ve kişi adlarından yararlanma da başka kültürlerde sıkça tercih edilmektedir. Ör. Hundai’in *Santa Fe* ve *Tucson*; Seat’ın *Ibiza*, *Malaga*, *Toledo*, *Cordoba*, *Leon*, *Ateca* ve *Arona*; Fiat’ın *Siena* ve *Palio*; Chevrolet’nin *Colorado* model arabaları aslında şehir adlarından dile kazandırılmıştır. Araba üreten toplumların marka olarak şehir adlarını kullanması, o ülkede yaşayan insanlar için ilk başlarda yadırganabilir. Fakat zaman içerisinde şehir adını almış araba markalarının tüm dünya üzerinde doğru bir stratejiyle pazarlanması, bu isimlerin zamanla olağan karşılanmasını ve farklı milletler tarafından bu sözcüklerin olağan bir şekilde kullanılmasını sağlamaktadır. Kişi adları açısından, genellikle özel şirket sahiplerinin kendi ad veya soyadlarını yaygın bir şekilde yeni bir kavramı adlandırmada kullandıkları bilinmektedir. *Eyüp Sabri Tuncer*, *Sarar*, *Kıgılı*, *Güllüoğlu*, *Hacı Şakir*, *Dolce and Gabanna*, *Mercedes*, *Lacoste*, *Vakko*, *Armani*, *Renault*, *Ferrari* gibi dünyaca bilinen marka adları, şahısların ad ve/veya soyadlarından oluşturulmuşlardır.

Askerî teknolojinin gelişmesiyle birçok yeni araç gereç üretilmiş ve bu yeni ürünlere çeşitli adlar verilmiştir. Küresel ihracat açısından dünyada en fazla pay %37 ile ABD’ye aittir (Bloomberght [BB], 2022). Söz konusu devlet dünya silah ticaretinin yaklaşık olarak yarısını karşılamaktadır. Çok gelişmiş bir askerî teknolojiye sahip ve devamlı üreten bir ülke olan ABD’nin askerî araçları incelendiğinde;

Zırhlı araçlara bu araçları çağrıştıran *Buffalo* “Yaban Sığırdı”, *Armored Knight* “Zırhlı Şövalye” gibi adların yanında *Patton*, *Abrams*, *Sheriden*, *Stuart*, *Lee*, *Sherman*, *Bradley*, *Che*, *Pershing* gibi general adları,

Helikopterlere *Black Hawk* “Kara Şahin”, *Chinook* “bir tür rüzgâr adı”, *Apache* “Kızılderililerin ortak adı”, *Little Bird* “Küçük Kuş” gibi adlar,

Savaş uçaklarına F-16 için *Fighting Falcon* “Savaşan Şahin”, F-35 için *Lightning II* “Şimşek II”, F-4 için *Phantom II* “Hayalet II”, F-22 için *Raptor* “Yırtıcı Hayvan”, F/A-18 için *Hornet* “Eşek Arısı” gibi modeli tanımlayıcı adlar,

Uçak gemilerine *George H.W. Bush, Gerald R. Ford, Harry S. Truman, Ronald Reagan* vb. şahıs adları verilmiştir. Yeni askerî ürünlerin adlandırılmasında çoğunlukla benzetme yoluyla genel dilde olan sözcüklerden yararlanıldığı ve askerî kurumlar açısından önemli şahıs adlarına yer verildiği bilinmektedir.

2. SAVUNMA SANAYİİNDE YENİ TÜRETİLEN SÖZCÜKLER

Ülkemizde savunma sanayimiz hızla genişlemekte ve üretilen yeni askerî teknolojik ürünler herkesin göğsünü kabartmaktadır. Savunma sanayisinde geliştirilen yenilikler askerî kurumların yeterliliklerini de artırmaktadır (Aydoğan, 2022). Millî savunma sanayimiz 2021 yılında ihracatta %42’lik bir artış yaşamıştır (Hürriyet, 2022). Yeni üretilen askerî teknolojik ürünlerimizi dünyada birçok ülke kullanmaktadır. Türkçe adların kullanıldığı bu yeni ürünler tüm dünyada dilimize ait sözcüklerin kullanılmasını sağlamaktadır. Dilimizin en güncel verinti sözcüklerinden olan bu adlar, Savunma Sanayii Başkanlığının resmî sayfasında yayımlanan Türk Savunma Sanayii Ürün Kataloğu’nda (SSÜK) yayımlanmaktadır.

Çalışmaya katalogdaki başka bir ürünün alt sistemi durumunda olan, yani farklı bir araç/gerecin parçası konumundaki ürünler ile özel bir ad verilmeyenler dâhil edilmemiştir. Katalogdaki kara, deniz, hava araçları, füzeler ve mühimmatlar, namlulu silahlar başlıkları altında yer alan adlar; köken, oluşturma yöntemi ve anlam açısından tasnif edilmiştir. 2019 yılında yayımlanan SSÜK’de bulunmayan ancak medyada hakkında bilgi verilen Aksungur, Bayraktar Kızılelma ve TCG Anadolu araçları tabloya eklenmiştir. Bu açılardan oluşturulan tablo aşağıda sıralanmış ve her bir yeni ürünün görseli ise ek bölümünde sunulmuştur.

2.1. Kara Araçları

2.1.1. Paletli Zırhlı Araçlar: Bir tankın veya bazı iş makinelerinin her türlü arazi koşulunda yol alması için lastik yerine iki yanında içinde tekerleklerin olduğu metal şeritler bulunduran, koruma zırhlı araçlardır.

Tablo 1: Paletli Zırhlı Araçlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Altay	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	Kurtuluş Savaşı’nda Yunanları süvarilerle kovalayarak İzmir’e ilk giren 5’inci Süvari Kolordusunun komutanı Fahrettin Altay’ın adı. ¹ Yeni Türetilen Anlam: Modern teknoloji silah sistemleriyle donatılmış, yüksek hareket ve beka kabiliyetine sahip, uzun menzilli ve etkili ateş/darbe gücü bulunan, elektronik yüksek harekât kabiliyetli 3+ nesil tank (SSÜK, 2019, s. 20).
Akıncı ZMA²	T.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	Düşman ülkesine akın yapan savaşçı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Ana muharebe tankları ile ortak hareket kabiliyeti bulunan; 15-19 tonluk, amfibi, paletli zırhlı araçların genel adıdır (FNSS, 2022).
Kaplan STA³	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından	Kedigillerden, enine siyah çizgili, koyu sarı postu olan, Asya’da yaşayan çevik ve yırtıcı hayvan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 21 bg/ton güç ağırlık oranına

¹ Gülperi Mezkit SABAN, “Türk Mitolojisinin Askerî Silah Adlandırılmasında Kullanımı” adlı makalesinde tankın adının Türklerin ilk anayurdu olan Orta Asya’daki yerleşim yeri anlamına gelen Altay sözcüğünden alındığını belirtmiştir. Ancak tank adlandırılırken Kurtuluş Savaşı kahramanlarından Fahrettin Altay’ın soyadından yararlanılmıştır.

² ZMA, “Zırhlı Muharebe Aracı”nın kısaltmasıdır.

³ STA, “Silah Taşıyıcı Araç”ın kısaltmasıdır.

		Yararlanma	ve otomatik şanzımana sahip, ana muharebe tankları ile ortak hareket kabiliyeti bulunan yeni nesil zırhlı muharebe aracı (FNSS, 2022).
Poyraz	Yun.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kuzeydoğudan esen soğuk rüzgâr (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Mühimmat ikmal noktasından hızla yükleme yapabilen ve gerekli mühimmatı istenilen yer ve zamanda, zorlu iklim/arazi şartlarında Fırtına obüsüne aktarabilen mühimmat transfer sisteminin adı (ASELSAN, 2022).
Tulpar	T.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	Türk mitolojisinde yer alan kanatlı at figürü (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Sınıfındaki en modern balistik ve mayın korumasına sahip, en zor iklim/arazi şartlarında üstün hareket kabiliyetine haiz, meskûn mahal ile barış gücü görevleri dâhil farklı operasyon sahalarına uygun geleceğin zırhlı muharebe aracıdır (SSÜK, 2019, s. 24).
ZPTP⁴	T.	Kısaltma	Zırhlı paletli taşıyıcı platform ⁵ sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Araç konfigürasyonu kullanıcının operasyonel ihtiyaçlarına göre tasarlanabilen, balistik ve mayın korumasına sahip; hava savunma, büyük ölçüdeki mobil radar, topçu ateş destek, lojistik destek, komuta kontrol, mühimmat taşıyıcı, kundağı motorlu topçu ve füze sistemleri için yapılmış bir platform (SSÜK, 2019, s. 25).

2.1.2. Tekerlekli Zırhlı Araçlar: Tekerlekli ve koruma zırhlı bulunan araçlardır.

Tablo 2: Tekerlekli Zırhlı Araçlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Amazon	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Savaşa katılan kadınlara eski çağların Amazonlarına benzetilerek verilen san. 2-Ata binen kadın (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 7 kişi taşıma kapasiteli, mayın, balistik ve EYP'lere ⁶ karşı yüksek korumanın yanı sıra manevra kabiliyeti yüksek; merkezi lastik şişirme, patlak yol gider lastik, arka görüş kamerası, otomatik yangın söndürme, karartma ve kamuflaj ışığı gibi özelliklere sahip 4x4 araç (SSÜK, 2019, s. 26).
Arma	İt.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Bir devletin, bir hanedanın veya bir şehrin simgesi olarak kabul edilmiş resim, harf veya şekil, ongun (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Zorlu arazi koşullarında ve her türlü iklim şartında görev yapmaya hazır, yüksek seviyede

⁴ Zırhlı Paletli Taşıyıcı Platform.

⁵ Platform sözcüğü savunma sanayiinde çeşitli askerî mühimmat, personel vb. taşımaya yarayan araç anlamında kullanılmaktadır.

⁶ EYP "El yapımı patlayıcı"nın kısaltmasıdır.

			balistik ve mayın koruma sağlayan zırhlı modüler bir platform (SSÜK, 2019, ss. 26-27).
Cobra	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kobragillerden, Afrika ve Asya'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, çok zehirli, kızıl, esmer ve sarı renklerde bir tür yılan, gözlüklü yılan, Hint kobrası (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: İstihbarat, keşif, gözetleme, ambulans ve komuta yeri araç konfigürasyonlarına ihtiyaç duyulan farklı görevlerde kullanılabilen, üstün teknik ve taktik özellikler ile mayın ve balistik korumaya sahip personel taşıyıcı modüler bir platform (SSÜK, 2019, s. 27).
Ejder Kunter	Far.+T .	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma 3-Birleştirme 4-Sözcük Grubu Oluşturma	Ejder ismi ejderha anlamına gelmektedir. Farsça kund ve Türkçe er sözcüklerinin birleşmesiyle oluşan kunter sözcüğü ise sağlam yapılı, sert yiğit anlamındadır (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yüksek arazi performansı ile meskûn mahaller ve zorlu kırsal alanlarda kötü hava şartlarında hizmet verebilen, tam bağımsız süspansiyon sistemine sahip 4x4, 6x4 ve 6x6 çekiş özellikli türleri bulunan özel amaçlı bir platform (SSÜK, 2019, s. 28).
Ejder Yalçın	Far.+T .	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma 3-Birleştirme	Farsça ejder ve Türkçe yalçın sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Yalçın sözcüğü dik, sarp anlamına gelmektedir (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Meskûn mahal ve kırsal alanlar dâhil her türlü arazi şartında harekât ihtiyaçlarını yerine getirmek maksadıyla geliştirilen yüksek koruma ve hareket yeteneğine sahip 4x4 bir platform (SSÜK, 2019, s. 28).
Hızır	Ar.	Kişi Adlarından Yararlanma	Birinin en sıkışık zamanında, beklemediği biri, yardımına yetişmek' anlamındaki Hızır gibi (imdadına veya yardımına) yetişmek deyiminde geçen bir söz (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Kırsal ve kentsel alanlardaki yoğun çatışma koşullarında komuta kontrol aracı, KBRN aracı, silah taşıyıcı araç (çeşitli silah sistemlerinin kolay entegrasyonu), ambulans aracı, sınır güvenliği aracı, keşif aracı olarak kullanılabilen dokuz personel kapasiteli, yüksek koruma seviyesine sahip çok yönlü bir platform (SSÜK, 2019, s. 28).
İlgaz	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	Atın dört nala koşması ve hücum, akın anlamlarına gelmektedir (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Güvenlik güçlerinin zorlu meskûn mahal ile kırsal alanlarda toplumsal olaylara müdahale ve kamu düzenini sağlama maksadıyla tasarlanmış özgün bir platform (Nurol, 2022).
Khan	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından	1-Doğu ülkelerinde yerli beyler ve Kırım girayları için kullanılan unvan: Kırım hanları. Altın Orda hanları. 2-Osmanlı padişahlarının adlarının sonuna getirilen unvan.

		Yararlanma	Yeni Türetilen Anlam: Sekiz personel kapasiteli, yüksek balistik koruma ve hareket kabiliyetine sahip zırhlı güvenlik aracıdır (SSÜK, 2019, s. 29).
Kaya	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Büyük ve sert taş kütleli. Yeni Türetilen Anlam: Mayına dayanıklı personel taşıyıcı araç (SSÜK, 2019, s. 29).
Kirpi	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kirpiggillerden, uzunluğu 25-30 santimetre olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Mayına karşı korumalı, 4x4 ve 6x6 türleri bulunan savunma aracı (SSÜK, 2019, s. 30).
Pars	Far.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kedigillerden, genellikle Asya ve Afrika'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, postu benekli, bazen de düz siyah, çevik, yırtıcı, etçil, memeli hayvan, leopar, panter, pelenk anlamına gelmektedir. (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Komuta kontrol, anti-tank, ileri gözetleme gibi özel maksatlı görevlerde kullanılmak üzere tasarlanmış, 4x4, 6x6 ve 8x8 türleri bulunan bir araç (SSÜK, 2019, ss. 30-31).
Pusat	Ar.	Tarihi Metinlerden Sözcük Aktarma	Silah, zırh vb. savaş aracı. (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yerli ve millî motor, şanzıman, güç aktarma organları, süspansiyon gibi alt sistemlerin kullanıldığı, yüksek yerlilik oranına sahip 4x4 hafif sınıf zırhlı taktik tekerlekli araç (SSÜK, 2019, s. 32).
Ural	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	"Kale, şehir, kent al; ele geçir" anlamında kullanılan bir ad (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Patlakgider lastikler, dar dönme çapı, sürekli 4 tekerden çekiş, yüksek ivmelenme, önde burulma çubuklu bağımsız süspansiyon, kilitlenebilir merkezi diferansiyel ve özel tasarım şasiye sahip zırhlı personel taşıyıcı (SSÜK, 2019, s. 32).
Vuran	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Vurma eylemini yapan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Dokuz kişi kapasiteli, yüksek koruma ve hareket yeteneğine sahip, monokok(tek) gövde, zırhlı kabin ve camları, acil çıkış kapağı, şok emici koltukları ile mayın ve balistik tehditlere karşı yüksek koruma sağlayan zırhlı bir araç (SSÜK, 2019, s. 33).
Yörük	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Hayvancılıkla geçinen, genellikle Toroslarda yaşayan göçebe Türk oymağı, Türkmen (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: En zorlayıcı ve asimetrik tehditler karşısında operasyonel üstünlük ve yüksek harekât kabiliyeti sağlayan, yüksek koruma ve düşük ağırlık özelliklerine sahip yeni nesil 4x4 taktik tekerlekli zırhlı araç (SSÜK, 2019, s. 33).

2.1.3. Taktik Tekerlekli Araçlar: Mühimmat ve kargo taşıyıcı, topçeker, kurtarıcı, akaryakıt ve su tankeri platformları gibi birçok alanda kullanılan tekerlekli araçlardır (BMC, 2022).

Tablo 3: Taktik Tekerlekli Araçlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Efe	Yun.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Yiğit, özellikle Batı Anadolu köy yiğidi, zeybek; ağabey; kabadayı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 6 silindirli turbo dizel motorlu, 5 ve 10 tonluk türleri bulunan taktik tekerlekli araç (SSÜK, 2019, s. 34).
Derman	Far.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Güç, takat, mecal; ilaç; çıkar yol, çare (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Zırhlı kabine sahip, 8x8 zırhlı lojistik destek aracı (SSÜK, 2019, s. 35).
Kıraç	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Verimsiz veya susuz, bitek olmayan (toprak) (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Komuta kontrol ve iç güvenlik aracı, zırhlı personel taşıyıcı olarak yapılandırılabilir yeni nesil kriminal inceleme aracı (SSÜK, 2019, s. 36).
Seyit	Ar.	Kişi Adlarından Yararlanma	Çanakkale Zaferi'nin kahramanlarından Seyit Onbaşı'nın adı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Muhabere sahasındaki operasyonel faaliyetlerde ihtiyaç duyabilecek kurtarma operasyonlarında üstün arazi kabiliyetine haiz, yüksek dayanımlı 8x8 kurtarıcı, yük taşıyıcı araç (SSÜK, 2019, ss. 37-38).
Pi Kam	Yun.	1-Özel Adlardan Yararlanma 2-Kısaltma 3-Kelime Grubu Oluşturma	Pi Makina adlı şirketin ilk sözcüğü ile kamyonet sözcüğünün kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: 4x4 ve 6x6 türleri bulunan yük taşımada kullanılabilen kamyonet ve kamyonun adı (SSÜK, 2019, s. 37).

2.1.4. İstihkâm Araçları: Birliklerin hareket kabiliyetini artırmak maksadıyla, engelleri etkisiz hâle getiren, geçit açan, kuru ve sulu açıklıklardan geçişi sağlayan, muharebe yolları ve izlerinin inşa ve bakımını yapmaya yardımcı olan ve ileri bölge havacılığına istihkâm desteği sağlayan araçlardır (KKK, 2022).

Tablo 4: İstihkâm Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
BG Tosun	T.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Kelime Grubu Oluşturma	Best Grup firmasının kısaltması ile danalıktan yeni çıkmış genç boğa; sağlıklı, tıknaz delikanlı anlamındaki tosun sözcüğünün bir arada kullanılması (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Terör operasyonları başta olmak üzere mayın, el yapımı patlayıcı ve yüksek mukavemetli hendek ya da barikatlara karşı zırhlı olarak tasarlanmış, insansız olarak kullanılabilen

			uzaktan kumandalı zırhlı yükleyici (SSÜK, 2019, s. 40).
Kunduz	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kemirgenlerden, kuyruğu geniş ve yassı, art ayak parmaklarının arası perdeli, ağaçları kemirerek beslenen, su kıyılarında yaşayan, yuvalar ve su setleri kuran, postu değerli bir hayvan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Paletli, zırhlı, amfibi, bir mürettebat ve operatör ile kullanılan iş makinesidir (SSÜK, 2019, s. 41).
Samur	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Sansargillerden, Kuzey Avrupa'da yaşayan, çok yumuşak ve ince tüyleri olan, postu için avlanan küçük hayvan; bu hayvanın postundan yapılan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Taktik harekât ihtiyaçlarına uygun, muharebede sulu açıklıklardan hızla ve emniyetle geçişi sağlayan bir nakliye takımı ve köprü sistemi (SSÜK, 2019, s. 42).
TAMGEÇ	T.	1-Kısaltma 2-Birleştirme	Mayınlı sahalarda geçit açma sistemi sözcüklerinin kısaltmalarından yararlanılarak “Bütün, eksiksiz” anlamındaki tam sözcüğü ile “bir yerden başka bir yere gitmek” anlamındaki geç-kökünün birleştirilmesi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 40 santimetre genişliğinde ve 50 metre uzunluğunda güvenli geçitler açan ve personel tarafından taşınabilen bir araç (SSÜK, 2019, s. 42).
TAMKAR	T.	1-Örneksime 2-Birleştirme	TAMGEÇ sözcüğünden örneksime yoluyla “Bütün, eksiksiz” anlamındaki tam sözcüğü ile “karıştırmak, birbirine katmak” anlamındaki kar-kökünün birleştirilmesi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 100 metre uzunluğunda ve 10 metre genişliğindeki alanlarda 1 metre derinliğe kadar geçit açabilen bir araç (SSÜK, 2019, s. 42).

2.1.5. İnsansız Kara Araçları: İnsan varlığına tehdit oluşturabilecek durumlar için üretilmiş, uzaktan kumanda edilebilen bomba imha, yük taşıma gibi amaçlarla kullanılan araçlardır.

Tablo 5: İnsansız Kara Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Alkar R-4	T.	Tarihi Metinlerden Sözcük Aktarma	Loğusalara, yeni doğmuş bebeklere musallat olup onları boğduğuna inanılan (al elbise giymiş) hayalet (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yerleşim alanlarında gerçekleştirilecek operasyonlarda kullanılmak üzere geliştirilmiş, uzaktan kumandalı, insansız bir kara aracı (SSÜK, 2019, s. 44).

Ertuğrul	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	Doğru ve yiğit kimse (TDKS, 2022); Selçukluların uçbeyi ve Osmanlı İmparatorluğu'nun kurucusu Osman Gazi'nin babası. Yeni Türetilen Anlam: El yapımı patlayıcıların güvenli bir mesafeden etkisiz hâle getirilmesi için üretilmiş bir bomba imha robotu (SSÜK, 2019, s. 45).
Kaplan	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Kedigillerden, enine siyah çizgili, koyu sarı postu olan, Asya'da yaşayan çevik ve yırtıcı hayvan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: El yapımı patlayıcıların güvenli bir uzaklıktan etkisiz hâle getirilmesi amacıyla geliştirilmiş bir bomba imha robotu ve yeni nesil insansız kara aracı ailesinin adı (SSÜK, 2019, ss. 45-46).
TMR-Çetin	İng. +T.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Kişi Adlarından Yararlanma	Tactical mobile robot sözcüklerinin kısaltması ile amaçlanan duruma getirilmesi, elde edilmesi, çözümlenmesi, işlenmesi güç veya engeli çok olan, güç, zor, müşkül anlamlarına gelen çetin sözcüğünün birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hem zemindeki hem de yüksekteki hedeflere müdahale edebilen, rampa tırmanabilme, engel ve hendek geçebilme yetenekleri bulunan bir bomba imha robotudur (SSÜK, 2019, s. 47).
TMR-Dinçer	İng. +T.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Kişi Adlarından Yararlanma	Tactical mobile robot sözcüklerinin kısaltması ile kuvvetli kimse, genç, erkek, yiğit anlamlarına gelen dinçer sözcüğünün birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yeni nesil palet takımları bulunan, taşınması kolay, toprak, beton, çakıl, çimen kum ve ıslak zeminlerde kullanılabilen sırt tipi bomba imha robotu (SSÜK, 2019, s. 47).
TMR-Zafer	İng. +Ar.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Kişi Adlarından Yararlanma	Tactical mobile robot sözcüklerinin kısaltması ile savaşta kazanılan başarı; yengi; bir yarışma veya uğraşıda çaba harcayarak elde edilen başarı anlamlarına gelen zafer sözcüğünün birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Kum, çakıl, beton, toprak, çimen ve ıslak zeminde kullanılabilen sırt tipi bomba imha robotu (SSÜK, 2019, s. 48).
TMR-Kutlu	İng. +T.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Kişi Adlarından Yararlanma	Tactical mobile robot sözcüklerinin kısaltması ile uğurlu anlamına gelen kutlu sözcüğünün birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hendek ve engelleri geçebilme, rampa ve merdivenleri tırmanabilme özelliğine sahip her türlü araziye uygun bir bomba imha aracı (SSÜK, 2019, s. 48).
UKAP	T.	Kısaltma	Uzaktan kumandalı atış platformu sözcüklerinin kısaltması. Türetilen Anlam: İki tonluk yük taşıma kapasitesine sahip, farklı silah ve keşif/gözetleme ekipmanlarının

		entegrasyonu yapılabilen, düşük profilli ve uzaktan kumanda edilebilen bir platform (SSÜK, 2019, s. 49).
--	--	--

2.1.6. Kara Sistemleri İçin Kuleler: Çeşitli platformlar üzerine yerleştirilebilen havan, füze, makineli tüfek gibi silah sistemlerini içeren araçlardır.

Tablo 6: Kara Sistemleri İçin Kuleler

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Alkar	T.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	Loğusalara, yeni doğmuş bebeklere musallat olup onları boğduğuna inanılan (al elbise giymiş) hayalet (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Tırtıllı araçlara, taktik tekerlekli araçlara ve sabit platformlara entegre edilebilen, 120 mm’lik havan silah sistemi (SSÜK, 2019, s. 50).
Atılğan	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Çekinip korkmadan kendini tehlike veya güçlülere atan, acar; girişken (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Farklı araçlara konuşlandırılmaya uygun, kule tipi, kaideye monteli, çok alçak irtifa füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 50).
Başok	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Ok gibi sivri olan, her işte ön plana çıkan kimse (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Zırhlı muharebe araçları için tasarlanan, uzaktan komutalı, elektrik takatli stabilize türü de bulunan makineli tüfek platformu (SSÜK, 2019, s. 51).
Bozok	T.	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Birleştirme	24 Oğuz boyundan on ikisine verilen ad. Osmanogulları bu boydan gelmiştir (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Tek kişilik, manuel, makineli, kapalı silah kulesi (SSÜK, 2019, s. 51).
Keskin	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Çok kesici, iyi kesen; Tiz (ses); Kırıcı, incitici; Etkili, sert; Kıvrak; Hassas; Dikkatli (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Zırhlı araç koruması altında, gece/gündüz görüş sistemleriyle nişancının hedef tespitine olanak sağlayan uzaktan komutalı silah sistemi (SSÜK, 2019, s. 52).
Koralp	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Ateşli, canlı, hareketli yiğit (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Her türlü paletli, tekerlekli, insanlı/insansız kara araçları ile sabit noktalara yöneltilebilen, 7,62 ve 12,7 olmak üzere iki versiyonu bulunan silah kulesi (SSÜK, 2019, s. 52).
Korhan	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Ateşli, canlı, güçlü hükümdar (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Ateş gücü yüksek, modern hedef tespit ve takip sistemlerine sahip, çevresel farkındalık ve kendini koruma sistemleri ile kullanıcı ve sistem bekasını en üst seviyede sağlayabilen zırhlı muharebe sistemi (SSÜK, 2019, s. 53).

Mızrak	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Uzun saplı, sivri demir uçlu silah; atletizmde kullanılan, tek elle savrulan bir alet (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Zırhlı araçlar için tasarlanmış, araç içerisinde zırh koruması altındaki nişancı ve komutan tarafından uzaktan kontrol edilen silah sistemi (SSÜK, 2019, s. 53).
Nefer	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Er 2-Kişi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Otomatik topların ve 7.62 mm makineli tüfeklerin takılabildiği, insansız kule sistemi (SSÜK, 2019, s. 54).
Saber	Fr.	Ödünçleme	Kılıç (BRTN, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Atış kontrol, ateş gücü ve beka alanlarında en yeni teknolojilere sahip, orta kalibre, elektrik tahrikli ve tek kişilik bir kule (SSÜK, 2019, s. 54).
Sarp	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	1-Dik, çıkması ve geçilmesi güç (yer), yalman 2-Güç, zor (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Tank veya zırhlı araçlara makineli tüfek, otomatik bombaatar ile konfigüre edilebilen uzaktan komutalı silah istasyonu (SSÜK, 2019, s. 54).
Serdar	F.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Başkomutan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Entegre edildiği araç üzerinden hedef tespit, takip fonksiyonlarını yerine getirebilen tanksavar füze atıcı sistemi (SSÜK, 2019, s. 55).
Teber	Far.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	1-Balta. 2-Bazı dervişlerin taşıdıkları sapı uzun, keskişi ayça biçiminde, küçük ve hafif balta. 3-Meşin kesmek için kullanılan araç (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Orta kalibre otomatik top ile donatılmış ve üst seviye atış kontrol ile hedef tespit sistemine sahip, araç içerisindeki nişancı ve komutan tarafından uzaktan kontrol edilen bir kule sistemi (SSÜK, 2019, s. 55).
Üçok	T.	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Birleştirme	Oğuz destanına göre 12 Oğuz boyuna verilen ad (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Aynı platformda uçaksavar makineli, makineli bombaatar veya tüfek olmak üzere üç temel silahın kullanılabileceği makineli tüfek platformu (SSÜK, 2019, s. 56).
Zıpkın	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Büyük balıkları vurup çekmeye yarayan ucu çengelli mızrak (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Stinger füzelerine; ağ merkezli harp, gece gündüz her türlü hava koşulunda tespit, teşhis ve taarruz özellikleri ile daha yüksek isabet oranı sağlayan kaideye monteli çok alçak irtifa füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 57).

UKSP	T.	Kısaltma	Uzaktan kumandalı silah platformu sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Makineli tüfek ve otomatik bombalar da dâhil olmak üzere tüm silahların bağlanabildiği stabilize silah platformu (SSÜK, 2019, s. 57).
-------------	----	----------	---

2.1.7. Toplumsal Müdahale Araçları: Kalabalık bir insan topluluğunun bulunduğu olaylarda, asayişin sağlamak için geliştirilmiş, tazyikli su ile müdahale imkânı sağlayan araçlardır.

Tablo 7: Toplumsal Müdahale Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
TOMA	T.	Kısaltma	Toplumsal müdahale aracı sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Toplumsal müdahale aracı.
Ejder TOMA	Far.+T.	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Kısaltma 3-Sözcük Grubu Oluşturma	Ejderha anlamına gelen Ejder sözcüğü ile Toplumsal Müdahale Aracı sözcüğü kısaltmasının birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: Toplumsal olaylara hızlı ve etkin bir şekilde müdahale edilmesini sağlamak amacıyla üretilmiş, tam bağımsız süspansiyonlu, 4x4 hareket kabiliyetine ve özgün askerî şaseye sahip bir araç (SSÜK, 2019, s. 58).

2.2. Deniz Araçları

2.2.1. Harp Gemileri: Her türlü silah sistemleriyle donatılmış, savaş esnasında kullanılmak maksadıyla geliştirilmiş, taarruz ve savunma görevlerini icra edebilen gemilerdir.

Tablo 8: Harp Gemileri

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
MİLGEM	T.	Kısaltma	Millî gemi sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: MİLGEM, inşa edilen çeşitli korvet tipi gemilerin yerli teknolojik imkânlardan en fazla şekilde faydalanılarak Millî Savaş Sisteminin oluşturulmasını, analizini, üretimini, testini ve entegrasyonunu içeren bir savaş sistemi projesidir (ASELSAN, 2022).
TCG Anadolu	T.	1-Kısaltma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma	Türkiye Cumhuriyeti gemisi sözcüklerinin kısaltması ile Türkiye'nin Asya kıtasında bulunan toprağı anlamına gelen Anadolu sözcüklerinin birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 2022 yılının Aralık ayında hizmete girmesi planlanan, üzerinde Atak helikopterleri ve SİHA'ların konuşlandırılacağı 232 metre boyu ile donanmamızın en büyük gemisi olacak amfibi gemi (Defenceturk [DTURK], 2022).

2.2.2. Harp Destek Gemileri: Denizde ikmalî sağlamak, arama-kurtarma, yangın vb. faaliyetlerde kullanılmak üzere üretilmiş gemilerdir.

Tablo 9: Harp Destek Gemileri

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
DİMDEG	T.	Kısaltma	Denizde ikmal muharebe destek gemisi sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Deniz Kuvvetleri Komutanlığına ait platformların su, akaryakıt, gıda malzemesi, tıbbi malzeme, yedek parça, cephane gereksinimlerinin denizde ikmal edilmesi görevlerini icra edecek denizde ikmal muharebe destek gemisi (SSÜK, 2019, s. 86).
KURYED	T.	Kısaltma	Kurtarma ve yedekleme sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Su altı ve su üstü arama-kurtarma, yangın söndürme görevleri ile açık deniz yedekleme operasyonlarını icra etmek üzere dizayn edilmiş kurtarma ve yedekleme gemisi (SSÜK, 2019, s. 87).
MOSHİP	İng.	1-Karma 2-Ödünçleme	Mother ship sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Yeni Türetilen Anlam: Su altı ve su üstü kurtarma operasyonlarını, yangın söndürme görevlerini gerçekleştirmek amacıyla dizayn edilmiş, özel bir denizaltı kurtarma ana gemisidir (SSÜK, 2019, s. 89).
Yarbay Kudret Güngör	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Sözcük Grubu Oluşturma	1992 yılında Ege Denizi'ndeki NATO tatbikatında ABD'ye ait bir uçak gemisi tarafından vurulan TCG Muavenet muhribinde şehit düşen gemi komutanının adı. Yeni Türetilen Anlam: Özel bir Türk tersanesinde inşa edilen ilk gemi olma özelliğine sahip bir yakıt ikmal gemisi (SSÜK, 2019, s. 88).

2.2.3. Süratli Botlar: Denizde ani müdahale gerektiren olaylar için geliştirilmiş küçük gemilerdir.

Tablo 10: Süratli Botlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Ares	Yun.	Kişi Adlarından Yararlanma	Yunan mitolojisinde savaş tanrısının adı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Süratli devriye botu (SSÜK, 2019, s. 94).
Ares 65 Harpoon	Yun.+İng	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Ödünçleme	Yunan mitolojisindeki savaş tanrısı ve İngilizce zıpkın sözcüklerinin birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Ani müdahale botu

			(SSÜK, 2019, s. 95).
Ares 75 Hercules	Yun.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Ödünçleme	Yunan mitolojisindeki savaş tanrısı ve Zeus'un gücüyle meşhur yarı tanrı oğlunun adlarının birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Süratli devriye botu (SSÜK, 2019, s. 95).
MRTTP15	İng.	Kısaltma	Multi role tactical platform sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Ani müdahale botu ve süratli taarruz botu gibi türleri bulunan süratli botlar (SSÜK, 2019, s. 99).
SNR	T.	1-Kısaltma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	SNR Holding (Şener Petrol Denizcilik) şirketinin adı olup Şener özel adının kısaltılmasıyla yapılmıştır. Yeni Türetilen Anlam: Hızlı devriye botu ve arama kurtarma botu gibi türleri bulunan süratli botların adı (SSÜK, 2019, s. 103).

2.2.4. İnsansız Deniz Araçları: Denizlerde kullanılmak üzere geliştirilmiş içinde insan bulunmayan, uzaktan kumanda edilen deniz araçlarıdır.

Tablo 11: İnsansız Deniz Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Albatros	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Fırtına kuşugillerden, 1 metre uzunluğunda, Atlantik Okyanusu'nda yaşayan iri bir tür kuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hava ve su üstü platformlarının top ve güdümlü mermiyle icra edilen atış eğitimlerinde hedef konumundaki hareketli gemi görevlerinde kullanılmak amacıyla geliştirilmiş, süratli türü de bulunan insansız su üstü hedef botları (SSÜK, 2019, s. 104).
Levent	Far.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Osmanlı donanmasında ve kıyılarında görev yapan asker sınıfı. 2-Uzun. 3-Boylu boslu, yakışıklı (kimse) (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Asimetrik tehditler ile mücadele, mayına karşı önlem, liman ve boğaz güvenliği, kıyı gözetleme, istihbarat, keşif, gözetleme, hedef çekme ve lojistik amaçlı görevleri insansız olarak gerçekleştirmek amacıyla geliştirilmiş insansız su üstü aracı (SSÜK, 2019, s. 105).

2.2.5. Deniz Araçları İçin Silahlar ve Kuleler: Gemilerde kullanılmak üzere geliştirilmiş silah ve silah sistemlerinden oluşmaktadır.

Tablo 12: Deniz Araçları İçin Silahlar ve Kuleler

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Bora	İt.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Genellikle arkasından yağmur getiren sert rüzgâr (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Deniz platformlarının hava savunmasına yönelik olarak geliştirilen kaideye monteli çok alçak irtifa füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 106).
Gökdeniz	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	Çakır gözlü kimse (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Konuşlu bulunduğu deniz aracını hedef alan anti-gemi füzelerine karşı etkinlik gösteren, nokta hava savunma sistemi (SSÜK, 2019, s. 106).
Muhafız	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1. Birini veya bir şeyi koruyan, kollayan, gözetim kimse, koruyucu. 2. Bir kalenin veya bir şehrin önemli yerlerini korumak, düzeni ve güvenliği sağlamakla görevli komutan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: TV kamera, termal kamera ve lazer mesafe ölçme cihazı takılabilen, uzaktan kumanda edilebilen, modüler yapıya ve otomatik hedef takip özelliğine sahip, stabilize silah sistemi (SSÜK, 2019, s. 107).
Stamp	İng.	Ödünçleme	İngilizce “damga” anlamına gelen sözcük (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Uzaktan kumanda edilebilen, otomatik hedef takip özelliği bulunan, elektro-optik görüş birimleri içeren bir stabilize silah sistemi (SSÜK, 2019, ss. 107-108).
Stop	İng.	Ödünçleme	İngilizce “durmak” anlamına gelen sözcük (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Deniz platformları için tasarlanmış uzaktan kumanda edilebilen stabilize bir silah sistemi (SSÜK, 2019, s. 108).

2.2.6. Deniz Altı Savunma Harbi ve Karşı Tedbir Sistemleri: Deniz altından gelebilecek tehditlere karşı kullanılmak üzere geliştirilen silah sistemleri ve savunma maksatlı kullanılan karşı tedbir sistemlerini kapsamaktadır.

Tablo 13: Deniz Altı Savunma Harbi ve Karşı Tedbir Sistemleri

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Hızır	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Birinin en sıkışık zamanında, beklemediği biri, yardımına yetişmek anlamındaki “Hızır gibi yetişmek” deyiminde geçen bir söz (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Su üstü gemiler için geliştirilmiş bir torpido karşı tedbir sistemi (SSÜK, 2019, s. 110).

Tork	İng.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Motorlu araçlarda üretilen gücün tekerleklerden yere aktarılmasını sağlayan dönme kuvveti (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Etkin mesafeye geldiğinde patlayarak tehdidi imha etmeye veya çalışamaz hâle getirmeye dayalı bir torpido karşı tedbir sistemi (SSÜK, 2019, s. 110).
Zargana	Yun.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Uskumrumsugillerden, 40-60 santimetre boyunda, vücudu silindir biçiminde, gaga gibi ince, uzun, sivri ağızlı bir balık (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Denizaltılar için geliştirilen, torpidoya karşı en yüksek savunma imkânı sağlayan bir torpido karşı tedbir sistemi (SSÜK, 2019, s. 111).
Zoka	Yun.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Büyük balıkları tutmakta kullanılan, küçük balık biçiminde, ucu iğneli kurşun parçası. 2-Aldatıcı şey, tuzak, hile (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Su üstü gemiler ve denizaltılar için torpido karşı tedbir sistemleri olan ZARGANA ve HIZIR'da kullanılan torpido karşı tedbir efektörleri (SSÜK, 2019, s. 111).

2.3. Hava Araçları

2.3.1. Sabit Kanatlı Platformlar: Eğitim ve taarruz maksatlı kullanılan uçaklardır.

Tablo 14: Sabit Kanatlı Platformlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Hürjet	Ar. +İng.	1-Birleştirme 2-Örnekseme	Vecihi Hürkuş'un soyadından örnekseme yapılarak hür ve jet sözcüklerinin birleşmesiyle oluşturulmuş birleşik sözcük. Yeni Türetilen Anlam: Tek motorlu ve tandem kokpitli eğitim ve hafif taarruz uçağı (SSÜK, 2019, s. 138).
Hürkuş	Ar.+T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Vecihi Hürkuş'un soyadı. Yeni Türetilen Anlam: Tandem oturma düzenli, alçak kanatlı, tek motorlu hafif taarruz ve silahlı keşif uçağı (SSÜK, 2019, s. 138).
MMU Millî Muharip Uçak	T.	Kısaltma	Yerli savaşçı uçak anlamına gelen "millî muharip uçak" sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: 5'inci nesil çok rollü muharip savaş uçağı (SSÜK, 2019, s. 140).

2.3.2. Döner Kanatlı Platformlar: Taarruz, keşif ve genel maksatlı olarak kullanılan helikopterlerdir.

Tablo 15: Döner Kanatlı Platformlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Gökbey	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Mavi gözlü bey (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yerli imkânlarla geliştirilip üretilen ilk genel maksat helikopter (SSÜK, 2019, s. 141).
Atak	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Atılım; saldırı, saldırış, hücum, hamle, akın (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Taarruz ve taktik keşif helikopteri (SSÜK, 2019, s. 142).

2.3.3. İnsansız Hava Araçları: Uzaktan kumanda edilen, keşif, gözetleme ve taarruz maksatlarıyla kullanılan insansız hava araçlarıdır.

Tablo 16. İnsansız Hava Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Alpagu	T.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	1-Tek başına düşmana saldıran yiğit. 2-Eski Türklerde bir rütbe adı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Tek er tarafından taşınabilen ve lançerden ateşlenebilen, anti-terör veya asimetrik harp alanlarında kullanılmak maksadıyla, uzaktan kumanda veya otonom olarak çalışabilen, gözetleme, keşif ve küçük ölçekli tehditleri etkisiz hâle getirebilen sabit kanatlı millî vurucu insansız hava aracı (İHA) (SSÜK, 2019, s. 143).
Altınay	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Üstün nitelikli, değerli kimse (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Çok rotorlu yeni nesil bir İHA (SSÜK, 2019, s. 143).
Anka	Ar.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	Masallarda adı geçen ve gerçekte var olmayan büyük bir kuş, simurg, zümrüdüanka (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Uzun süre havada kalışlı ve orta irtifaya sahip yeni nesil insansız hava aracı sistemi (SSÜK, 2019, s. 144).
Arı	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Temiz. 2-Yabancı şeylerden arınmış, katışıksız, saf(II), halis, öz(II). 3-Günahsız (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Döner kanatlı mini insansız uçan sistemi (SSÜK, 2019, s. 145).
Bayraktar Akıncı	T.+Far .	1-Kişi adlarından yararlanma 2-Sözcük Grubu Oluşturma	Türkiye'nin ilk millî SİHA/İHA sisteminin üreticisi olan Selçuk Bayraktar'ın soyadı ile akın yapan kişi anlamına gelen sözcüklerin birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: AESA radarı, EO/IR kamera, elektronik destek sistemleri ve uydu bağlantı gibi önemli yükler taşıyabilen, daha uzun havada kalma süresine ve

			gelişmiş keşif ve taarruz yeteneğine sahip taarruzî İHA sistemi (SSÜK, 2019, s. 145).
Bayraktar TB2	T.+Far.	1-Kişi adlarından yararlanma 2-Kısaltma	Türkiye'nin ilk millî SİHA/İHA sisteminin üreticisi olan Selçuk Bayraktar'ın soyadı ile taktik blok sözcüklerinin kısaltmasının birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: İstihbarat ve keşif görevleri için geliştirilmiş orta irtifa, uzun havada kalış süreli bir İHA (SSÜK, 2019, s. 146).
Bayraktar Kızılelma MİUS⁷	T+Far. +T	1-Kişi adlarından yararlanma 2-Genel Dilden Sözcük Aktarma 3-Birleştirme 4-Kısaltma	Türkiye'nin ilk millî SİHA/İHA sisteminin üreticisi olan Selçuk Bayraktar'ın soyadı ile yeryüzündeki bütün Türkleri birleştirip büyük bir imparatorluk kurmayı amaç olarak alan ülkü anlamına gelen kıızılelma sözcüğünün muharip insansız ucan sistem sözcüklerinin kısaltmasıyla birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: Geleceğin hava muharebelerinin insansız muharip jeti olarak tasarlanan kısa pistli gemilerden kalkış ve iniş kabiliyetine ve düşük radar kesitine sahip, gövde içinde taşıyacağı mühimmatları ile belirlenen hedeflere taarruz gerçekleştirebilen muharip insansız uçan sistem (SSST, 2022).
Aksungur	T.	1-Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma 3-Birleştirme	1-Eski Türk büyüklerine verilen san. 2-Kartalgillerden bir doğan türü, akdoğan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 750 kg faydalı yük taşıyabilen, en az 50 saat maksimum uçuş süresine sahip bir İHA sistemidir (SSST, 2022).
Karagöz	T.	1-Kişi adlarından yararlanma 2-Birleştirme	Kara gözlü kimse (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Balonlu gözetleme sistemi (SSÜK, 2019, s. 148).
Karayel	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Birleştirme	Kuzeybatıdan esen, genellikle soğuk yel (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 120 kg mühimmatla görev yapabilme yeteneğine sahip İHA (SSÜK, 2019, s. 148).
Kargu	T.	Kişi adlarından yararlanma	Eskiden silah olarak kullanılan, ucu sivri demirli, uzun mızrak (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Anti-terör ve simetrik harp alanlarında kullanılmak maksadıyla tek er tarafından taşınabilen, uzaktan kumanda ile veya otonom olarak çalışabilen, gözetleme, keşif gibi görevleri icra edebilen, küçük ölçekli tehditleri etkisiz hâle getirebilme

⁷ 12 Mart 2022 tarihinde Baykar Savunma, aracın ilk uçuş testini 2023 yılında gerçekleştireceğini duyurmuştur. Bu aracın muharip bir jet olarak geleceğin hava muharebelerinin önemli bir basamağı olacağı düşünülmektedir. Türkiye ile ABD arasında krize neden olan F-35 uçaklarının son insanlı muharip jet uçaklar olabileceği düşüncesi savunma sanayiinde hâkim bir görüştür. Artık son nesil insanlı muharip uçakların yerlerini Baykar Kızılelma gibi insansız uçan sistemlerin dolduracağı öngörülmektedir.

			yeteneğine sahip döner kanatlı millî İHA (SSÜK, 2019, s. 149).
MİUS	T.	Kısaltma	Mini insansız uçan sistem sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: İstihbarat, keşif ve gözetleme görevlerini yerine getirmek üzere geliştirilmiş elden atılabilen, asgari 15 km menzilde tam otonom görevleri icra edebilen mini insansız uçan sistem (SSÜK, 2019, s. 149).
Dolunay	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Birleştirme	Ay'ın tam bir daire olarak dolgun, parlak görüldüğü evre, ayın on dördü, bedir (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 20 kg'a kadar olan faydalı yükleri, 500 m yüksekliğe çıkarabilen, kısıtlı alanlarda iki personel tarafından çok hızlı ve pratik bir şekilde kullanılabilen uçan balon (SSÜK, 2019, s. 150).
Doruk	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Dağ, ağaç vb. yüksek şeylerin tepesi, en yüksek yeri, zirve, şahika. 2-En üstün başarı düzeyi. 3-Heyecan, sevinç, coşku vb. duygularda ulaşılan en üst nokta (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 300 kg'ın üzerinde faydalı yük kapasiteli, 1500 m'nin üzerinde yükseğe çıkabilen bir haftayı aşan sürelerde kesintisiz görev icra edebilen uçan balon (SSÜK, 2019, s. 150).
Tetron	İng.	1-Karma 2-Ödünçleme	Tethered drone sözcüklerinin birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: Yere bağlı İHA sistemi (SSÜK, 2019, s. 151).
Serçe	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Serçegillerden, insanlara yakın yerlerde yaşayan, kışın göçmeyen, koyu boz renkli, ötücü küçük bir kuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Gözetleme, keşif ve istihbarat görevleri olmak üzere, sınır güvenliği ve yol trafik bilgisi gibi görevlere göre faydalı yüklerle donatılabilen, tam otonom görev yapabilen bir insansız uçan sistem (SSÜK, 2019, s. 151).
Tepegöz	T.	1-Tarihî Metinlerden Yararlanma 2-Kişi Adlarından Yararlanma 3-Birleştirme	1-Gözleri yukarı doğru kalkmış kimse. 2-Yaramaz çocuk. 3-Herkese çatan, kavgacı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Kritik tesislerin ve ileri üs bölgelerinin karıştırmadan etkilenmeden erken uyarı kabiliyeti sağlanması ve uzun süreli korunması amacıyla geliştirilmiş kablolu çok rotorlu gözetleme sistemi (SSÜK, 2019, s. 151).
Togan	T.	1-Tarihî Metinlerden Yararlanma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Doğan; kartalgillerden, alıştırılarak kuş avında kullanılan, yırtıcı bir kuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Genel maksatlı gözetleme ve keşif görevlerinde kullanmak amacıyla, tek personel tarafından kullanılabilen ve taşınabilen, otonom olarak kullanılabilen veya uzaktan kumanda edilebilen, döner kanatlı, çok-rotorlu, millî mikro İHA platformu (SSÜK,

			2019, s. 152).
Uçankaya	T.	Birleştirme	Uçan ve kaya sözcüklerinin birleşmesiyle oluşan birleşik sözcük. Yeni Türetilen Anlam: dikine iniş kalkış kabiliyetli bir İHA (SSÜK, 2019, ss. 152-153).

2.3.4. Uzay: Uzayda dünyanın yörüngesinde yer alan ve keşif, gözetleme, istihbarat görevlerini icra etmek maksatlarıyla geliştirilmiş uydu sistemlerinden oluşmaktadır.

Tablo 17: Uzay

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Göktürk	T.	1-Tarihî Metinlerden Yararlanma 2-Özel Adlardan Yararlanma 3-Birleştirme	VI-VIII. yüzyıllarda Moğolistan ve Orta Asya'da yaşamış eski bir Türk ulusu ve bu ulustan olan kimse, Köktürk (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yüksek çözünürlüklü yer gözlem uydusu (SSÜK, 2019, s. 154).
Lagarı	Far.	Kişî Adlarından Yararlanma	IV. Murad döneminde barut macunundan hazırlanmış fişekler vasıtasıyla uçtuğu rivayet edilen Osmanlı mühendisinin lakabı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Türkiye'nin ilk yüksek çözünürlüklü mikro uydusu (SSÜK, 2019, s. 156).
TUMSİS		Kısaltma	TSK x-band uydu muhabere sistemi sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Türksat 6A uydusuna entegre edilecek x-bant uydu (SSÜK, 2019, s. 158).
TÜRKSAT	T.+İng	Karma	Turkish Satellite sözcüklerinin birleşimi. Yeni Türetilen Anlam: Türkiye tarafından uzaya başarıyla gönderilen ilk haberleşme uydusu (SSÜK, 2019, s. 158).

2.3.4. Hedef Uçaklar ve Eğitim Araçları: Harbe hazırlık kapsamında pilotların tecrübe edinmelerini sağlamak için geliştirilmiş düşman uçak ve füzelerini canlandırabilen uçak sistemleri.

Tablo 18: Hedef Uçaklar ve Eğitim Araçları

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Şimşek	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-Bir bulutun tabanı ile yer arasında, iki bulut arasında veya bir bulut içinde elektrik boşalırken oluşan kırık çizgi biçimindeki geçici ışık, baskır, çakım, çakın, yalabık, yıldırak. 2-Parıltı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Düşman uçaklarının, güdümlü mermilerin/füzelerin radar kesit alanı ve kızılötesi izine yakın izler yaratan hedef uçak sistemi (SSÜK, 2019, s. 159).

Turna	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Turnagillerden, Avrupa ve Kuzey Afrika'da toplu olarak yaşayan, göçebe, iri bir kuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Düşman füze ve uçaklarının benzetimini sağlayabilme ve düşük görev riski, kolay kullanımı, modülerliği, maliyet etkinliği, yüksek hız ve manevra kabiliyetine sahip hedef uçak sistemi (SSÜK, 2019, s. 159).
--------------	----	-----------------------------	--

2.4. Füzeler ve Mühimmatlar

2.4.1. Füzeler

Hedefleri etkisiz hale getirmek için roketlerden farklı olarak atmosferde çalışan değişik menzilli silahlardır.

Tablo 19: Füzeler

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Atmaca	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kartalgillerden, ava alıştırılabilen küçük bir yırtıcı kuş, akkuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 220+ km menzili bulunan, su üstü harbindeki harekât ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla tasarlanmış; hücumbot, fırkateyn ve korvetlerde kullanılabilen, yüksek hassasiyete sahip gemisavar ve karadan-karaya füze (SSÜK, 2019, s. 188).
Bora	İt.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Genellikle arkasından yağmur getiren sert rüzgâr (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 280 km menzili bulunan, 8x8 taktik tekerlekli araç ve ROKETSAN çok namlulu roket atar silah sistemi üzerinden atılabilen bir füze (ROKETSAN, 2022).
Bozdoğan	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Birleştirme	1-Bir doğan türü. 2-Yeniçeriler tarafından kullanılan ve atların eyerlerinde asılı duran altı toplu gürz (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hava üstünlüğü için yüksek performanslı görüş ötesi hava-hava füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 189).
Bozok	T.	1-Kişi Adlardan Yararlanma 2-Birleştirme	Yirmi dört Oğuz boyundan on ikisine verilen ad (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Asimetrik savaş ortamında dost unsurları tehlikeye atmadan etkin savunma sağlayarak İHA'lara taarruz yeteneği kazandıran bir füze (SSÜK, 2019, s. 189).
Cirit	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	1-At koşturup birbirine değnek atarak takım hâlinde oynanan oyun, cirit oyunu. 2-Bu oyunda atılan değnek (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Kara aracı, sabit kara platformu, İHA, helikopter, hafif saldırı uçağı, deniz platformları vb. farklı platformlardan ateşlenebilen lazer güdümlü füze

			(SSÜK, 2019, s. 190).
Gökdoğan	T.	1-Kişi Adlarından Yararlanma 2-Birleştirme	Kuzey yarım kürede yaşayan bir tür göçmen kuş (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hava üstünlüğü için tasarlanmış yüksek performanslı görüş içi hava-hava füze sistemidir (SSÜK, 2019, s. 190).
Hisar	Ar.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Bir şehrin veya önemli bir yerin korunması için taştan yapılmış, yüksek duvarlı ve kuleli, çevresinde hendekler bulunan küçük kale, kermen, germen (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Sabit-hareketli birlikler ile kritik tesislerin savaş uçakları, İHA'lar, helikopterler, havadan karaya füzeler ve seyir füzelerine karşı korunmaları amacıyla geliştirilmiş NATO sistemleri ile uyumlu alçak/orta irtifa hava savunma füze sisteminin adı (DTURK, 2022).
Karaok	T.	Birleştirme	Tek er tarafından kullanılan güdümlü tanksavar füzesi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hava hücum, hava indirme ve amfibi harekâta komando ve piyade taburlarının düşman zırhlı ve mekanize birliklerini kısa mesafede geciktirme, kanalizetme, durdurma ve imha etme görevlerini gerçekleştirmek amacıyla kullanılan taşınabilir anti-tank füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 193).
UMTAS	T.	Kısaltma	Uzun menzilli tanksavar füze sisteminin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Zırhlı kara araçlarına ve diğer kara platformlarına entegre edilebilen uzun menzilli tanksavar füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 194).
OMTAS	T.	Kısaltma	Orta menzilli tanksavar füze sisteminin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Kendi sistemine özgü geliştirilen üç ayaklı atış platformundan atılabileceği gibi, kara araçlarına açık veya kapalı kule şeklinde yerleştirilerek kara platformları üzerinden de kullanılabilen orta menzilli tanksavar füze sistemi (SSÜK, 2019, s. 194).
SOM	T.	Kısaltma	Satha atılan orta menzilli mühimmat sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Hava savunma sistemlerinin etkili menziline girmeden hedeflerin büyük bir doğrulukla vurulmasını sağlayan ve hareketli su üstü hedefleri ile durağan sathı hedeflerine karşı etkin bir şekilde taarruz etme becerisine sahip uzun menzilli, kızılötesi görüntüleyici (KÖG) arayıcıya ve havadan satha atılan turbojet motora sahip, sert beton hedeflerde etkinlik sağlamak amacıyla geliştirilmiş türleri de bulunan satha atılan orta menzilli mühimmat (SSÜK, 2019, ss. 195-196).
Kaplan	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kedigillerden, enine siyah çizgili, koyu sarı postu olan, Asya'da yaşayan çevik ve yırtıcı hayvan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Yüksek tahrip gücü ve isabet

		2-Kişi Adlarından Yararlanma	oranı sayesinde 20-120 km menzil arasındaki kritik hedefler üzerinde etkili ve yoğun ateş gücü yaratan, Çok Namlulu Roket Atar ve K+ Silah Sistemi ile uygun arayüzlere sahip farklı tipteki platformlar üzerinden atılabilen bir füze (SSÜK, 2019, s. 197).
Yıldırım	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	1-Gök gürültüsü ve şimşekle görülen, hava ile yer arasındaki elektrik boşalması, saika. 2-Çok hızlı yapılan, olan (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Düşmanın lojistik ve altyapı tesisleri, hava savunma mevzileri gibi alanları etkisiz hale getirmek amacıyla tasarlanmış, 150, 300, 900 ve 2500 km menzile sahip dört modeli bulunan balistik füze ⁸ (SSÜK, 2019, s. 199).

2.4.2. Özel Mühimmatlar: Özel bir maksadı gerçekleştirmek üzere geliştirilmiş cephanelerdir.

Tablo 20: Özel Mühimmatlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
MAM	T.	Kısaltma	Mini akıllı mühimmat sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Personel, zırhsız ve hafif zırhlı kara araçları, radar antenleri, silah mevzileri gibi korunaklı olmayan hedeflere karşı etki sağlayan, hava platformlarının etkinliğini artıran, faydalı yük taşıma kapasitesi düşük mini akıllı mühimmat (SSÜK, 2019, s. 205).
Minyatür Bomba (MB)	Fr.+İt.	Sözcük Grubu Oluşturma	Bir şeyin küçük ölçekte kopyası anlamına gelen minyatür sözcüğü ile patlayıcı, ateşli silah anlamındaki bomba sözcüklerinin birleşimi (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Monte edildiği uçağın bir istasyonunda dört adet taşınabilen, tek sortide sekiz farklı hedefe saldırıya imkân veren, açılır kanatları ile 55 deniz mili menzildeki hedeflere karşı etkin, delici burun yapısı ile güçlendirilmiş betonu delebilen, hassas vuruş yeteneği ile çevresel hasarı az olan GPS/INS güdümlü bomba (SSÜK, 2019, s. 206).
NEB	T.	Kısaltma	Nüfuz edici bomba sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Yer altı ve yer üstündeki hedeflere karşı kullanılmak maksadıyla geliştirilen, Ardışık Delici Harp Başlığı teknolojisine sahip, Türkiye’de geliştirilen ilk beton delici mühimmat (SSÜK, 2019, s. 207).
SARB	T.	Kısaltma	Satın altı ardışık bomba sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Yer üstü ve yer altındaki hedeflere karşı kullanılmak üzere tasarlanan, Ardışık Delicili Harp Başlığı teknolojisine sahip, beton

⁸ 2500 km menzile sahip 4’üncü model Yıldırım geliştirme aşamasındadır.

			delici bir mühimmat (SSÜK, 2019, s. 208).
--	--	--	---

2.4.3. Ağır Mühimmatlar ve Roket Sistemleri: Etki gücü yüksek cephaneler ve roketleri ateşleme sistemlerinden oluşmaktadır.

Tablo 21: Ağır Mühimmatlar ve Roket Sistemleri

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Atom	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Birkaç türü birleştiğinde çeşitli molekülleri, bir tek türü ise bir kimyasal ögeyi oluşturan parçacık (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Hava tehdit unsurlarının yüksek kinetik enerjiye ve penetrasyon yeteneğine sahip parçacıklardan oluşan bir bulut içerisinde bırakılmasına dayalı akıllı yakın hava savunma top mühimmatı (SSÜK, 2019, s. 209).
ÇNRA	T.	Kısaltma	Çok namlulu roketatar sistemi sözcüklerinin kısaltması. Yeni Türetilen Anlam: Yakın muharebe sahasından düşman derinliklerinde 107 mm ve 122 mm, 300mm roket ve füzeler kullanarak hedefler üzerinde yoğun kütle ateşleri açabilen, yüksek hareket kabiliyetine sahip modern ateş destek sistemi (SSÜK, 2019, ss. 212-213).

2.5. Namlulu Silahlar

95

2.5.1. Toplar ve Havanlar: Gülle veya şarapnel atmak için kullanılan büyük, ateşli silah sistemleridir.

Tablo 22: Toplar ve Havanlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Boran	T.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Rüzgâr, şimşek ve gök gürültüsü ile ortaya çıkan sağanak yağışlı hava olayı (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: 17 km menzilde etkili olabilen, düşük ağırlıklı bir çekili obüs (SSÜK, 2019, s. 239).
Fırtına	İt.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Rüzgâr çizelgesinde hızı 34-40 deniz mili olan ve kuvveti 8 ile gösterilen, yağmur ve kasırga getiren çok güçlü rüzgâr (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: NATO standardındaki her türlü mühimmatı ateşleyebilen sistem, ya sahip, gelişmiş atış kontrol sistemi ve yüksek atış hassasiyeti sağlayan, 155 mm 52 kalibreli namlusu sayesinde ani atışlarda dahi üç mermiyi aynı hedefe düşürebilen, kundağı motorlu obüs (SSÜK, 2019, s. 240).
Korkut	T.	Kişi Adlarından Yararlanma	Korkusuz, yavuz, heybetli (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Mekanize birlikler ile hareketli unsurların hava savunmalarının etkin şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla geliştirilmiş bir hava savunma

			sistemi (SSÜK, 2019, s. 241).
Panter	Fr.	Genel Dilden Sözcük Aktarma	Kedigillerden, genellikle Asya ve Afrika'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, postu benekli, bazen de düz siyah, çevik, yırtıcı, etçil, memeli hayvan, leopar, pars (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Araç arkasında çekilerek nakledilen, sahip olduğu atış bilgisayarı sayesinde hedef üzerinde yüksek hassasiyetle baskı kurabilen, 40 kilometre menzile sahip çekili obüs (SSÜK, 2019, s. 243).
Yavuz	T.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	Güçlü, çetin, mert, cesur (TDKS, 2022). Yeni Türetilen Anlam: Panter obüsünün 6x6 araç üzerine monte edilmiş versiyonu (SSÜK, 2019, s. 244).

2.5.2. Yüksek Teknolojili Silahlar: Konvansiyonel silahlardan daha üstün özelliklere sahip, uzun menzilli elektromanyetik silah sistemleri ile lazerli silahlardan oluşmaktadır.

Tablo 23: Yüksek Teknolojili Silahlar

Sözcük	Köken	Oluşturma Yöntemi	Anlam
Şahi	Far.	Tarihî Metinlerden Sözcük Aktarma	Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u almak için özel olarak döktürdüğü büyük topun adı. Yeni Türetilen Anlam: 1 MegaJoule depolanan enerji ile 12 mm'den 28 mm çap kalibreye kadar tüm mermi ve mühimmatları gece gündüz ve her hava şartında, asgari 2 km azami 12 km menzile fırlatabilen elektromanyetik top sistemi (SSÜK, 2019, s. 245).
Tufan	Ar.	1-Genel Dilden Sözcük Aktarma 2-Kişi Adlarından Yararlanma	1-Şiddetli yağmur. 2-Nuh Peygamber zamanında yağın ve bütün dünyayı su altında bırakan şiddetli yağmur (TDKS, 2022) Yeni Türetilen Anlam: Konvansiyonel sistemlere göre daha yüksek çıkış hızı (2500 m/s ve üzeri) ve böylelikle daha uzun menzil; konvansiyonel (roket motorlu) sistemlere göre daha düşük birim önleme maliyeti; hava savunma, ateş destek ve uzaya erişim gibi çok yönlü olarak kullanılabilen elektromanyetik fırlatma sistemi (SSÜK, 2019, s. 245).

2.6. Bulgular

Tablolarda yer alan 134 yeni askerî ürün adlandırılırken hangi yöntemlerin tercih edildiği üretimi yapan kurum/şirket tarafından paylaşılmadığından yeni sözcüklerin dilbilimsel özellikleri göz önünde bulundurularak tercih edilebilecek yöntemler sıralanmıştır. Bu maksatla bazı sözcükler için birden fazla yöntemin gözetilerek oluşturulduğu bilgisi verilmiştir. Ör. Tekerli Zırhlı Araçlar içerisinde yer alan Ejder Kunter için Tarihî Metinlerden sözcük aktarma, kişi adlarından yararlanma, birleştirme ve sözcük grubu oluşturma yöntemlerine göre oluşturulduğu belirtilmiştir. Tablodaki sözcükler oluşturulma yöntemleri açısından gruplandırıldığında genel dilden sözcük aktarma 60, kişi adlarından yararlanma 47, birleştirme 25, kısaltma 30, Tarihî Metinlerden sözcük aktarma 18, sözcük grubu oluşturma 5, karma 3, örnekseme 2 sayıları bulunmuştur.

Tablolar incelendiğinde, askerî ürünleri adlandırmada en çok genel dilden sözcük aktarma ile kişi adlarından yararlanma yöntemlerinin kullanılması, dilde var olan sözcüklerin tercih edildiğini göstermektedir. Kök ve gövdelere ek getirilerek oluşturulmuş yeni bir sözcük türetimine rastlanılmamıştır. Teknolojik gelişmelerde zaman faktörünün önemli olmasının Oluşturma Yönteminin hiç kullanılamamış olmasına neden olduğu değerlendirilebilir. Askerî teknolojiye her anın önemli ve değerli olması yeni sözcüklerin türetilme yöntemlerine yansımış, ad koyma sürecinin kısa olmasına ve hızlıca gerçekleşmesine vesile olmuştur.

Köken açısından 77 Türkçe, 13 Arapça, 7 Fransızca, 7 Yunanca, 6 İngilizce, 6 Farsça, 4 İtalyanca sözcük ile 5 Türkçe ve Farsça, 4 Türkçe ve İngilizce, 2 Arapça ve İngilizce, 1 Arapça ve Türkçe, 1 Fransızca ve İtalyanca, 1 Türkçe ve Farsça kökenli sözcük ile birleştirilen Türkçe⁹, 1 Yunanca ve İngilizce kökenli sözcük veya eklerin birleşiminden oluşan sözcük/söz öbeğinden yararlanılmıştır. Teknolojinin yerli olması, adlandırmalarda Türkçe sözcük sayısının fazla olmasını ve söz hazinesinin zenginleşmesini sağlamıştır. Askerî sanayiinin yerli ve millî teknolojiyle donatılması, Türkçenin bu alanda farklı dillerin olumsuz etkisinden kurtulacağını göstermektedir.

Anlam açısından bakıldığında genellikle dilde var olan sözcüklere yeni anlamlar kazandırılmış ve dil söz hazinesi bu yolla genişletilmiştir. Kaplan, Cobra, Ejder, Kirpi, Pars, Tosun, Kunduz, Samur, Anka, Arı, Serçe, Togan, Turna, Atmaca, Panter hayvan adları ile Akıncı, Poyraz, Kaya, Yörük, Efe, Derman, Çetin, Dinçer, Atılğan, Keskin, Mızrak, Nefer, Zıpkın, Muhafız, Zoka, Uçankaya, Cirit, Hisar gibi kavramlar seçilirken ürünler ile aralarında benzerlik ilişkisi kurulduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra Tulpar, Amazon, Ejder, Hızır, Alkar, Ares, Hercules, Bozkurt, Anka, Tepegöz, Tufan gibi mitolojik karakter veya olaylardan; Altay, Seyit, Ertuğrul, Kudret Güngör, Hürkuş gibi önemli tarihi şahsiyetlerin adlarından da yararlanılmıştır.

Sonuç

Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine giren teçhizat ve araçlara verilen adlar, kök veya gövdelere eklerin getirilerek yeni bir sözcüğün türetilmesi şeklinde oluşturulmamış, genellikle Türkçede var olan sözcüklerden yararlanılarak verilmiştir. Yeni adlandırmalar, icat edilen ürüne benzerlik gösteren herhangi bir özellikten, hayvan, canlı veya cansız nesnelerin adları, mitoloji ile özel kişilerin adlarından yararlanılarak oluşturulmuştur. Yani sözcüklere farklı yan anlamlar kazandırılmış, dilin anlam sınırları genişletme yoluna gidilmiştir.

Günümüzün en popüler savunma sanayii ürünleri şüphesiz Bayraktar SİHA'larıdır. Birçok muharebenin seyrini değiştiren bu ürünü temin etmek için farklı kıtalardaki ülkelerle ticari ve askerî iş birliği anlaşmaları tesis edilmektedir. Bu ürüne ad verilirken üreten kişinin soyadından yararlanılmıştır ve SİHA'lar bu adla üstün başarılar sergilemiştir. İhraç edildiği ülkelere teknoloji ihracının yanında doğrudan Türkçe Bayraktar sözcüğünün ihracı da yapılmıştır. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak dil hazinesinin zenginleştiği ve başka dillerde baskın olarak kullanıldığı görülmüştür.

Yeni bir kavrama ad verirken eklemeli bir dil olan Türkçenin asli sözcük türetme yollarının tercih edilmeyerek genellikle dilin söz varlığındaki sözcüklerin kullanılması zaman faktörünün savunma sanayii'nde hızlı bir şekilde cereyan etmesinden kaynaklanmaktadır. Teknoloji çağını yaşadığımız günümüz toplumunda her anın önemli olması ürünlere ad verirken de hızlı bir adlandırma sürecinin yaşandığını göstermektedir. Yeni sözcüklerin doğru bir şekilde türetilmesi dil uzmanlarının desteğiyle gerçekleştirilebilir. Savunma sanayii'ndeki bu hızlı gelişimin hızla devam edeceği aşîkârdır. Bu maksatla, Türkçenin güncel problemlerine çözüm yolları bulma misyonu bulunan TDK'nin görüşleri alınarak bu ürünlere ad verilmesi Türkçe açısından önemli bir konudur. Yeni bir araç, buluş ve fikir üretmek kadar bu kavramlara yeni bir ad vermek de zor bir süreçtir. Yeni ürün henüz üretim aşamasındayken ad verme çalışmalarının da başlatılması gerekmektedir. Bilim ve teknoloji çağını yaşadığımız bu dönemde sözcük türetmeye olan ihtiyaç artarken üretilen yeni icatlara verilen Türkçe bir ad koymak dilin söz varlığına önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu maksatla TDK'nin bu sürece dâhil edilerek sanayii'deki yerleşmenin dile etkisinin planlı ve doğru bir şekilde yansıtılması gerekmektedir.

⁹ Bayraktar Kızılelma söz öbeği.

Kaynakça

- Akinci ZMA, FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. (FNSS), <https://www.fnss.com.tr/tr/urunler/akinci-zma-zirhli-muharebe-araci> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Aydoğan, S. (2022). Bir inovasyon olarak insansız hava araçlarının silahlı organizasyondaki kullanımının incelenmesi: bir betimsel analiz çalışması, *Journal of Aviation*, 4(1), 129-145. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jar/issue/68702/1053181>
- Bayraktar Kızılma, Savunmasanayist (SSST), <https://www.savunmasanayist.com/bayraktar-kizilma-miusnin-uretimi-basladi/> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- BBC, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-47311366> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Bloomberght, <https://www.bloomberght.com/en-fazla-silah-ihracati-ve-ithalati-yapan-5-ulke-2282119> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Bora, ROKETSAN, <https://www.roketsan.com.tr/tr/urunler/bora-fuzesi> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Britannica (BRTN), <https://www.britannica.com/technology/saber> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Dizdaroğlu, H. (1962) *Türkçede sözcük yapma yolları*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Eker, S. (2003). *Çağdaş Türk dili* (2. Baskı). Grafiker Yayınları.
- Ergin, M. (2009). *Türk dil bilgisi*. Bayrak Yayınları.
- Hisar, Defenceturk (DTURK), <https://www.defenceturk.net/hisar-hava-savunma-sistemleri-2> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Hürriyet, <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/savunma-sanayii-ihracati-3-milyar-dolari-asti-41974563> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- İlgaz, Nurol Makina (Nurol), <https://www.nurolmakina.com.tr/tr/ilgaz-ii> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- İmer, K. (2001). *Türkiye’de dil planlaması: Türk dil devrimi* (2. Baskı). Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Kaplan STA, FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. (FNSS), <https://www.fnss.com.tr/tr/urunler/kaplan-sta-zirhli-muharebe-araci> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- MİLGEM, ASELSAN, <https://www.aselsan.com.tr/tr/cozumlerimiz/deniz-sistemleri/savas-sistemi-tasarimi-ve-entegrasyonu/milgem-savas-sistemi-tedariki-projesi> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Pilav, S. (2008). Terim sorunu ve eğitim öğretimde terimlerin yeri ve önemi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 267-276. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/819051>
- Poyraz, ASELSAN, https://www.aselsan.com.tr/POYRAZ_Muhimmat_Transfer_Sistemi_6424.pdf adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Rahimi, F. (2017). Ali Çiçek’in yazısı üzerinden Şemseddin Sami’nin Kâmûs-ı Türkî’sinin sözlük bilimi açısından değerlendirilmesi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* 6(1), 196-210. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/283960>
- Saban, G. M. (2021). Türk mitolojisinin askerî silah adlandırılmasında kullanımı. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 14(34), 484-493. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mahder/issue/62512/925705>
- Savunma Sanayii Başkanlığı (2019). Türk savunma sanayii ürün kataloğu. <https://www.ssb.gov.tr/urunkatalog/tr/index.html>
- Şahin, H. (2006). Terimlerin genel dile yansımalarına dair bazı gözlemler. *Uludağ SBE Dergisi*, 20(1), 123-129. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erusosbilder/issue/23753/253082>

TCG Anadolu, Defenceturk (DTURK), <https://www.defenceturk.net/lhd-anadolunun-liman-kabul-testleri-basliyor> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.

TDK, <https://www.tdk.gov.tr/icerik/duyurular/turkce-sozlukun-11-baskisi-cikti/> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri (TDKS), <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 28.02.2022 tarihinde alınmıştır.

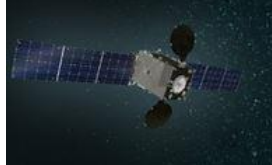
Zülfikar, H. (1991). *Terim sorunları ve terim yapma yolları*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

EK-Savunma Sanayiindeki Yeni Ürünlerin Fotoğrafları

			
Altay	Akıncı ZMA	Kaplan STA	Poyraz
			
Tulpar	ZPTP	Amazon	Arma
			
Cobra	Ejder Kunter	Ejder yalçın	Hızır
			
Ilgaz	Khan	Kaya	Kirpi
			
Pars	Pusat	Ural	Vuran
			
Yörük	Efe	Derman	Kıraç

			
Seyit	Pikam	BG Tosun	Kunduz
			
Samur	Tamkar	Tamgeç	Alkar
			
Ertuğrul	Kaplan	TMR Çetin	TMR Dinçer
			
TMR Zafer	TMR Kutlu	UKAP	Alkar
			
Atılgan	Başok	Bozok	Keskin
			
Koralp	Korhan	Mızrak	Nefer
			
Saber	Sarp	Serdar	Teber
			
Üçok	Zıpkın	UKSP	TOMA

			
Ejder TOMA	MİLGEM	TCG Anadolu	DİMDEĞ
			
MOSHİP	Yarbay Kudret Güngör	Ares	Ares 65 Harpoon
			
Ares 75 Hercules	MRTP15	SNR	Albatros
			
Levent	Bora	Gökdeniz	Muhafız
			
Stamp	Stop	Hızır	Tork
			
Zargana	Zoka	Hürjet	Hürkuş
			
MMU Millî Muharip Uçak	Gökbey	Atak	Alpagu
			
Altınay	Anka	Arı	Bayraktar Akıncı

			
Bayraktar TB2	Bayraktar Kızılelma MİUS	Aksungur	Karagöz
			
Karayel	Kargu	MİUS	Dolunay
			
Doruk	Tetron	Serçe	Tepegöz
			
Togan	Uçankaya	Göktürk	Lagari
			
TUMSİS	TÜRKSAT	Şimşek	Turna
			
Atmaca	Bora	Bozdoğan	Bozok
			
Cirit	Gökdoğan	Hisar	Karaok
			
UMTAS	OMTAS	SOM	Kaplan

			
Yıldırım	MAM	Minyatür Bomba (MB)	NEB
			
SARB	Atom	ÇNRA	Boran
			
Fırtına	Korkut	Panter	Yavuz
			
Şahi	Tufan		

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Dr. Öğr. Üyesi Erdal AYDIN

Çatışma Beyanı / Conflict Statement: Makalenin yazarı bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkisinin bulunmadığını, herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan etmiştir.

Etik Beyanı / Ethical Statement: Makalenin yazarı “Etik Kurul İzni”ne gerek olmadığını beyan etmiştir.

Destek ve Teşekkür / Support and Thanks: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Yayımlanan makalelerde araştırma ve yayın etiğine riayet edilmiş; COPE (Committee on Publication Ethics)’nin editör ve yazarlar için yayımlanmış olduğu uluslararası standartlar dikkate alınmıştır.